

The Development of A Thinking Teaching Model for Enhancing Goal Motivation to Success of Rajabhat University Undergraduate Students¹

Siriporn Dawan²

Prasarn Malakun Na Ayudhaya³

Pongpan Kirdpitak⁴

Received: May 7, 2013

Accepted: June 3, 2013

Abstract

The purposes of this research was to develop of a thinking teaching model for enhancing goal motivation to success of Rajabhat University undergraduate students. The sample of the study included 2 groups. The first group of goal motivation to success study consisted of 741 Rajabhat University undergraduate students in the middle east. The second group consisted of 45 Thepsatri Rajabhat University undergraduate students. They were randomly selected from the students whose goal motivation to success scores were lower than twenty-fifth percentile. They were then randomly assigned into two groups. Each group consisted of 20 students. The experimental group participated in the thinking teaching model while the control group did not receive any thinking teaching model. The research results were as follows : 1) The total mean score of the goal motivation of the 741 students of the Rajabhat University was very high while the mean scores of the dimensions of the work commitment, the self efficacy, and the job satisfaction were very high. Besides, the mean scores of the dimensions of self-regulation ability, self-plan ability, and the goal specificity were high. 2) The thinking teaching model for enhancing goal motivation to success of Thepsatri Rajabhat University undergraduate students was developed by using the student centered concept and the concepts of 3 types of thinking : analytical thinking, critical thinking, and future orientation thinking. The goal motivation to success of Thepsatri Rajabhat University undergraduate students after participating in the thinking teaching model and after the follow-up were significantly higher than before the experiment at the .01 level. Beside, the goal motivation to success of the experimental group after participating in the thinking teaching model and after the follow-up were significantly higher than that of the control group at the .01 level. 3) The evaluation of the satisfaction of the experimental group toward the thinking teaching model through focus group revealed very high.

Keywords: A thinking teaching model, goal motivation to success

¹ Thesis for the Doctor of Philosophy Degree in Psychology of Learning and Instruction

² Graduate Student, Doctor degree, Psychology of Learning and Instruction, E-mail : dawan_973@Hotmail.com

³ Associate Professor in Psychology, Doctor of Philosophy, Kasem Bundit University

⁴ Professor in Psychology, Doctor of Philosophy, Kasem Bundit University

การพัฒนารูปแบบการสอนคิดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ¹

สิริพร ดาววัน²

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา³

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนคิดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภาคกลางตะวันออก จำนวน 741 คน ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร และเป็นกลุ่มที่ใช้ในการศึกษาแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ กลุ่มที่ 2 เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ที่มีคะแนนแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 45 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และสุ่มเข้ากลุ่มจำนวน 40 คน แล้วสุ่มอีกครั้งหนึ่งเพื่อเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คน กลุ่มทดลองได้รับการใช้รูปแบบการสอนคิดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการใช้รูปแบบการสอน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) แรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภาคกลางตะวันออก จำนวน 741 คน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 116.74 ค่าเฉลี่ยแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จรายด้าน ได้แก่ ด้านความผูกพันในงาน ด้านการรับรู้ความสามารถแห่งตน และด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน อยู่ระหว่าง 17.39-20.68 ส่วนด้านความสามารถในการกำกับตนเอง ด้านความสามารถในการวางแผน และด้านการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน อยู่ระหว่าง 19.25-19.46 2) รูปแบบการสอนคิดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เป็นรูปแบบที่พัฒนามาจากแนวคิดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการคิด 3 ลักษณะได้แก่ 1) การคิดวิเคราะห์ 2) การคิดวิจารณ์ญาณ และ 3) การคิดมุ่งอนาคตแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จของนักศึกษากลุ่มทดลอง ภายหลังได้รับการใช้รูปแบบการสอนคิด เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ และภายหลังการติดตามผลเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จของนักศึกษากลุ่มทดลอง ภายหลังได้รับการใช้รูปแบบการสอนคิดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ และภายหลังการติดตามผลเพิ่มขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการใช้รูปแบบการสอนใดๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษากลุ่มทดลอง ที่มีต่อรูปแบบการสอนคิดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ โดยใช้การสนทนากลุ่มเฉพาะพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจรูปแบบการสอนคิดดังกล่าวมาก

คำสำคัญ: รูปแบบการสอนคิด, แรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ, นักศึกษาระดับปริญญาตรี, มหาวิทยาลัยราชภัฏ

¹ ปริญญานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

² นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาจิตวิทยา กลุ่มจิตวิทยาการเรียนรู้และการสอน มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต E-mail : dawan_973@hotmail.com

³ รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาจิตวิทยา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

⁴ ศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาจิตวิทยา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

บทนำ

การผลิตบัณฑิตของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีความสำคัญและจำเป็น อย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ บัณฑิตที่มี คุณภาพ จะต้องเป็นผู้มีโลกทัศน์และวิสัยทัศน์อันกว้างไกล สามารถใช้ความคิดในการวิเคราะห์วิจารณ์เหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ตรงตามความเป็นจริง มองเห็นปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การที่นักศึกษาระดับอุดมศึกษาจะสำเร็จการศึกษาตามเป้าหมายที่ตนตั้งไว้ได้นั้นจึงจำเป็นต้องอาศัยพลังกาย พลังใจ และพลังปัญญา ที่จะทำให้เกิดความมุ่งมั่นพยายามมีแรงจูงใจเป้าหมายที่จะทำกิจการใด ๆ ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย หรือเป็นพลังที่จะกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหนึ่งพฤติกรรมใดอย่างเต็มที่เพื่อให้ตนเองบรรลุวัตถุประสงค์ (Good, 1973:375) แรงจูงใจเป้าหมาย (Goal Motivation) จึงมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของบุคคลสูงมาก (Decker, 2002:291) จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของผู้วิจัย โดยสัมภาษณ์คณาจารย์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ค่อยกระตือรือร้นในการเรียน ไม่ค่อยเอาใจใส่ในการเรียน ทำงาน ที่ได้รับมอบหมายไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร ความอดุสาหะมานะพยายามค่อนข้างน้อยและผลการเรียนไม่ดีเท่าที่ควร เมื่อใช้แบบสอบถามปลายเปิดกับนักศึกษา พบว่าเป้าหมายในการเรียนของนักศึกษาที่ต้องการประสบความสำเร็จ ได้แก่ ต้องการสร้างความภาคภูมิใจให้กับตนเองและครอบครัว ต้องการได้งานที่มั่นคงและถูกใจ ต้องการได้รับการยกย่องจากสังคม ต้องการเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร ต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ต้องการเป็นผู้มีเกียรติในสังคม ต้องการได้รับการยกย่องจากสังคม ต้องการได้เกียรตินิยม ต้องการพิสูจน์ความสามารถของตน แต่

นักศึกษาก็ยังขาดแรงจูงใจที่จะผลักดันให้ตนเองไปสู่เป้าหมายที่ตนเองตั้งใจไว้ เพราะผู้ที่มีแรงจูงใจในการเรียนสูงย่อมมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตน มีความทะเยอทะยานทางการเรียน พึ่งพาตนเองในการเรียน มีความกระตือรือร้น ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายให้เป็นอย่างดี มีการวางแผนการเรียนอย่างเป็นระบบ (สมพร พรหมจรรย์, 2540:5) นอกจากนี้ Evan (1989 ; อ้างถึงใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2549) ยังกล่าวได้ไว้ว่า ความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองจะเป็นแรงผลักดันให้บุคคลกระทำการต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ หากบุคคลใดมีความเชื่อในความสามารถของตนเองสูงแล้วก็จะเกิดความมั่นใจในตนเองว่าจะสามารถบรรลุเป้าหมายความสำเร็จได้ไม่ยากนัก ดังนั้นความเชื่อในความสามารถของตนเองย่อมแสดงให้เห็นถึงพลังขับเคลื่อนในตัวบุคคลสู่ความสำเร็จได้เป็น อย่างดี จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังที่ประมวลมานี้ จึงเป็นเหตุผลทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการสอนคิดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จให้เกิดขึ้นกับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ทั้งนี้เนื่องจากภารกิจสำคัญและเป็นความคาดหวังของสังคม คือ ต้องการได้บัณฑิตที่มีคุณภาพเพื่อออกไปช่วยพัฒนาท้องถิ่นของตนซึ่งภารกิจดังกล่าวนี้จะบรรลุเป้าหมายได้ก็ต่ออาศัยพลังปัญญา พลังความคิด และพลังแห่งแรงจูงใจเป้าหมายอย่างเต็มเปี่ยม อีกทั้งนักศึกษา ยังสามารถนำสิ่งที่ได้รับการปลูกฝังเรียนรู้กันไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิต อันจะก่อประโยชน์กับตนเอง องค์กรที่ตนปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบอยู่ ตลอดจนประเทศชาติสืบต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคกลางตะวันออก

2. เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนคิดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

3. เพื่อประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบการสอนคิด เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีโดย

- 3.1 เปรียบเทียบแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จของนักศึกษาในกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และหลังการติดตามผล

- 3.2 เปรียบเทียบแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จของนักศึกษาในกลุ่มทดลองกับนักศึกษาในกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง หลังการทดลองและหลังการติดตามผล

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาในกลุ่มทดลองที่มีต่อรูปแบบการสอนคิดในการเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จโดยใช้การสนทนากลุ่มเฉพาะ

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษากลุ่มทดลองระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ที่ได้รับการใช้รูปแบบการสอนคิดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ มีแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จหลังการทดลอง และหลังการติดตามผลเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

2. นักศึกษากลุ่มทดลองระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ที่ได้รับการใช้รูปแบบการสอนคิดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ มีแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จหลังการทดลองและหลังการติดตามผลเพิ่มขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการใช้รูปแบบการสอนคิด

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคกลางตะวันออก ทั้ง 4 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏอยุธยา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำนวน 7,957 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏประกอบด้วยนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคกลางตะวันออกทั้ง 4 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏอยุธยา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำนวน 741 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โดยใช้รูปแบบการสอนคิดได้มาจากกลุ่มตัวอย่างในข้อที่ 1 ที่มีคะแนนแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 45 คน แล้วสุ่มมา

จำนวน 40 คน สุ่มอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม จำนวนกลุ่มละ 20 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การใช้รูปแบบการสอนคิด เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ

ตัวแปรตาม คือ แรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ

นิยามศัพท์และนิยามปฏิบัติการ

1. การคิดหมายถึง ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางปัญญาที่สำคัญของมนุษย์ที่ทำให้เกิดการกำหนดเป้าหมาย วางแผน วิเคราะห์ แก้ปัญหา ตัดสินใจ คาดคะเนผลที่จะเกิดขึ้น การคิดจึงสร้างแรงกระตุ้นให้บุคคลเกิดความรู้สึกหรือรันทที่จะกระทำสิ่งที่ได้คิดเอาไว้ให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งตามเป้าหมายที่ต้องการได้ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยให้ความสำคัญกับการคิดที่สร้างเสริมแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ 3 ลักษณะได้แก่

1.1 การคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking) หมายถึง ความสามารถในการจำแนกแยกแยะองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจเป็นวัตถุ สิ่งของ เรื่องราว เหตุการณ์หรือเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลว่าประกอบด้วยอะไรมีความสำคัญ สัมพันธ์และหลักการอย่างไร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เพียงพอในการตัดสินใจแก้ปัญหา

1.2 การคิดวิจารณ์ (Critical Thinking) หมายถึง ความสามารถในการพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบเกี่ยวกับข้อมูลหรือสถานการณ์ที่เป็นปัญหา โดยใช้ความรู้ ความคิดและประสบการณ์ของตนเองในการพิจารณาหลักฐานและ

ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การสรุปได้อย่างสมเหตุสมผล

1.3 การคิดมุ่งอนาคต (Future Orientation Thinking) หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกล และเห็นความสำคัญของผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ศึกษาแนวทางในการแก้ปัญหา วางแผนเพื่อเป้าหมายในอนาคต และปฏิบัติเกี่ยวกับอนาคตเพื่อไปสู่เป้าหมายความสำเร็จที่ต้องการ

2. รูปแบบการสอนคิด หมายถึง กรอบในการดำเนินการจัดสภาพการเรียนการสอนสำหรับกลุ่มทดลองมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้กระบวนการทำงานของสมองในการจัดระบบข้อมูลข่าวสารความรู้ ซึ่งเป็นประสบการณ์เดิมให้เข้ากับประสบการณ์ใหม่ ที่ได้รับการจัดระบบ โดยใช้การคิดวิเคราะห์ การคิดวิจารณ์ และการคิดมุ่งอนาคต เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ โดยนำเทคนิคการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน การสอนแบบใช้สถานการณ์จำลองและการสอนโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์มาใช้อย่างเป็นระบบตามแนวคิด ทฤษฎีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งประกอบไปด้วย 6 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การนำสภาพการณ์อนาคตเข้าสู่ระบบการคิด

นำเสนอสภาพการณ์อนาคตเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาใช้การคิดคล่องแคล่ว การคิดยืดหยุ่น การคิดริเริ่ม และจินตนาการในการทำนายสภาพการณ์อนาคต โดยให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างมีวิจารณ์จากข้อมูล ข้อเท็จจริง และประสบการณ์ของตน

ขั้นที่ 2 การฝึกความสามารถในการคิดเพื่อค้นหาปัญหา

จากสภาพการณ์อนาคตในขั้นที่ 1 ผู้วิจัยฝึกทักษะการคิดเป็นรายบุคคล โดยให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์เพื่อค้นหาปัญหาและคาดการณ์ว่า จะมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นในอนาคตมีผลดี ผลเสียอย่างไร ส่งผลกระทบต่อตนเองและสังคมอย่างใดบ้าง

ขั้นที่ 3 การสรุปปัญหาและจัดลำดับความสำคัญของปัญหา

ให้นักศึกษาสังเคราะห์สาระสำคัญของปัญหาที่วิเคราะห์ได้จากขั้นที่ 2 มาจำแนกประเภทของปัญหา หรือเชื่อมโยงว่าปัญหาต่างๆ นั้น มีความสัมพันธ์กันอย่างไร เพื่อกำหนดว่าอะไรเป็นปัญหาหลัก อะไรเป็นปัญหารอง และจัดลำดับความสำคัญของปัญหา โดยใช้การคิดวิเคราะห์และการคิดวิจารณ์

ขั้นที่ 4 การฝึกความสามารถในการคิดเพื่อหาวิธีแก้ปัญหา

ให้นักศึกษาฝึกคิดเป็นกลุ่มและรายบุคคล โดยให้คิดหาวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดจากประเด็นปัญหาในขั้นที่ 3 ให้มากที่สุด โดยพยายามคิดให้ได้ทางเลือกที่แปลกใหม่และคิดอย่างมีวิจารณ์

ขั้นที่ 5 การเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด

ให้นักศึกษาเสนอเกณฑ์หลาย ๆ เกณฑ์ที่จะใช้ในการเลือกวิธีการแก้ปัญหาแล้วให้ตัดสินใจเลือกเกณฑ์ที่มีความเหมาะสมและ มีความเป็นไปได้ในแต่ละสภาพการณ์ ต่อจากนั้นจึงนำเกณฑ์ที่คัดเลือกไว้มาเป็นแนวทางในการเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด โดยพิจารณาน้ำหนักของ ความสำคัญของเกณฑ์แต่ละข้อด้วย โดยใช้การคิดวิเคราะห์ การคิดวิจารณ์

ขั้นที่ 6 การนำเสนอวิธีการแก้ปัญหาอนาคตและประเมินกระบวนการคิด

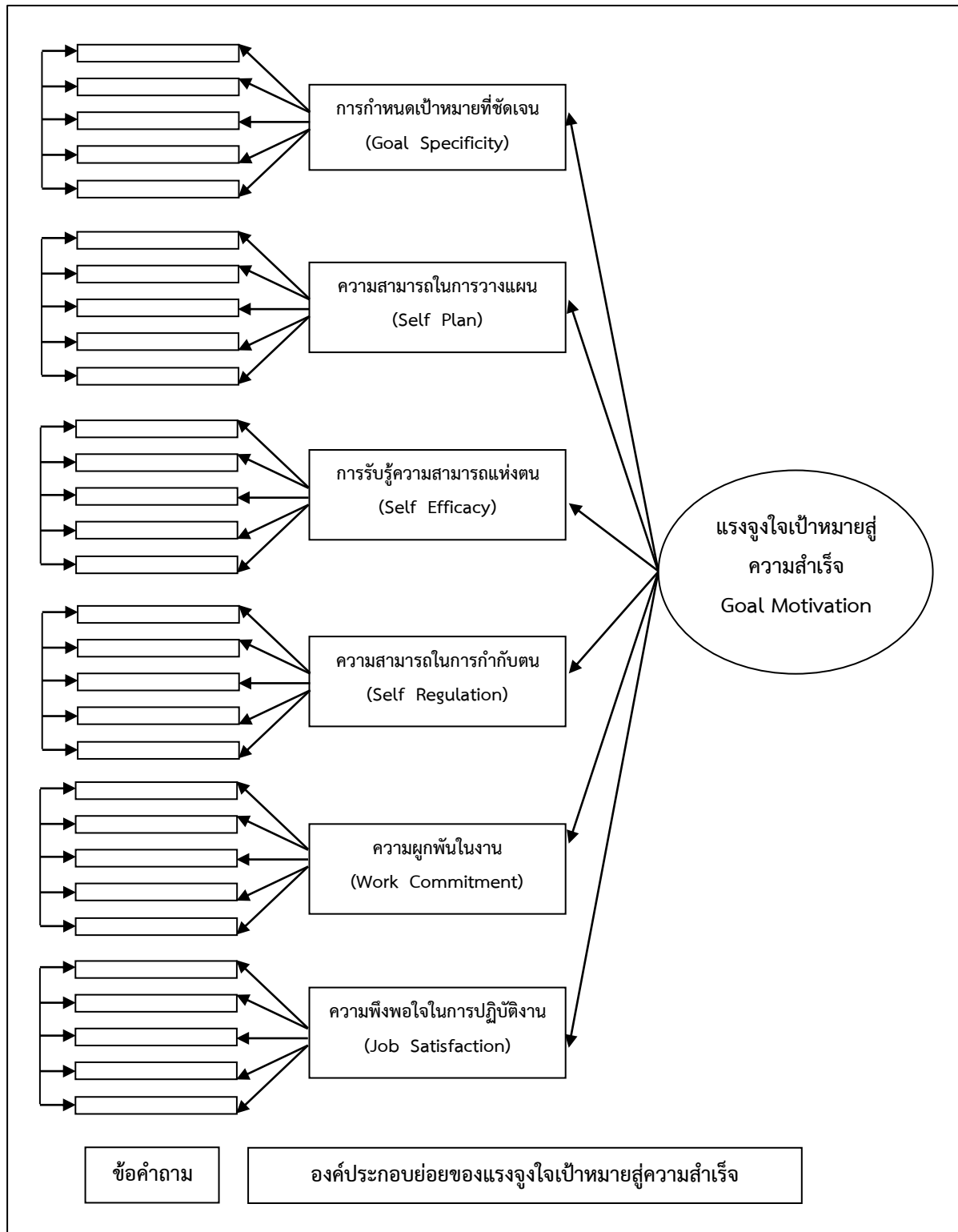
ให้นักศึกษานำเสนอรายละเอียดของวิธีการแก้ปัญหาอนาคต และการประเมินกระบวนการคิด ที่ได้จากการคิดวิเคราะห์ การคิดวิจารณ์ และการคิดมุ่งอนาคต และเพิ่มเติมข้อมูลที่จำเป็นโดยนำเสนอกระบวนการคิดตามลำดับขั้นตอนเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ โดยใช้สถานการณ์จำลองและนำเสนออย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งประเมินผลของการคิดร่วมกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้รูปแบบการสอนคิด ในการสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จและได้แบบวัดแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จของนักศึกษาระดับปริญญาตรีและจะเป็นประโยชน์ต่ออาจารย์ผู้สอนในระดับอุดมศึกษาที่มีความประสงค์จะเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จกับนักศึกษา โดยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนคิดในรายวิชาอื่น ๆ อันจะช่วยให้นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาออกไปเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

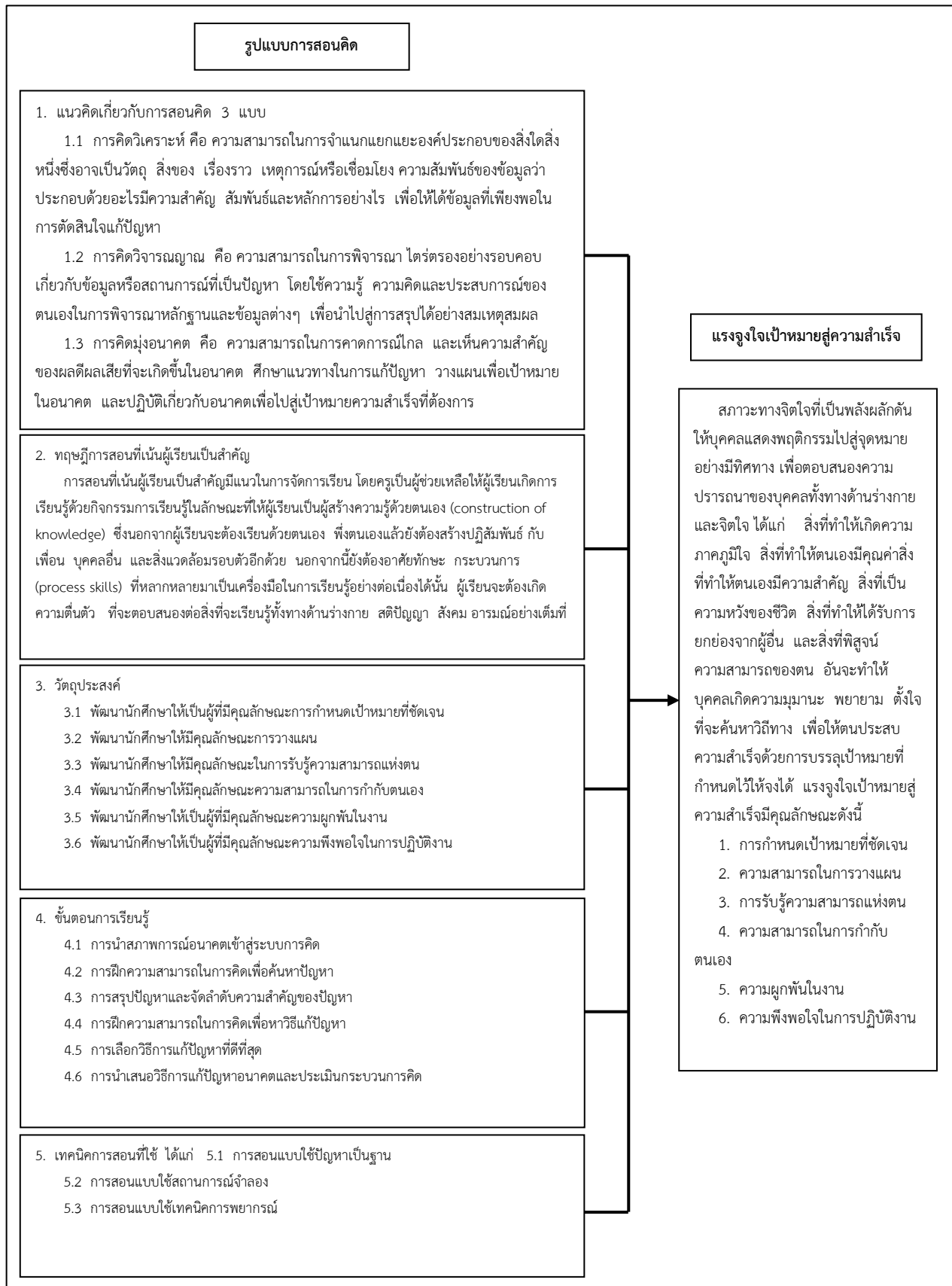
กรอบแนวคิด

1. โมเดลการวัดแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ

แผนภาพที่ 1 โมเดลการวัดแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ

2. กรอบแนวคิดการพัฒนาารูปแบบการสอนคิดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ

แผนภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการพัฒนาารูปแบบการสอนคิดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experiment Research)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบวัดแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ มีค่าความเที่ยงฉบับเท่ากับ 0.864 และวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน 2) รูปแบบการสอนคิดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.75-1.00 และ 3) แบบสนทนากลุ่มเฉพาะ (focus group) เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษากลุ่มทดลองที่มีต่อรูปแบบการสอนคิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล 1) เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาคุณภาพของแบบวัด

แรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ 2) ดำเนินการทดลองโดยการนำรูปแบบการสอนคิดที่พัฒนาขึ้นมาทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง เป็นระยะเวลา 14 สัปดาห์ และติดตามผลการทดลองหลังการดำเนินการเสร็จสิ้น 1 เดือน

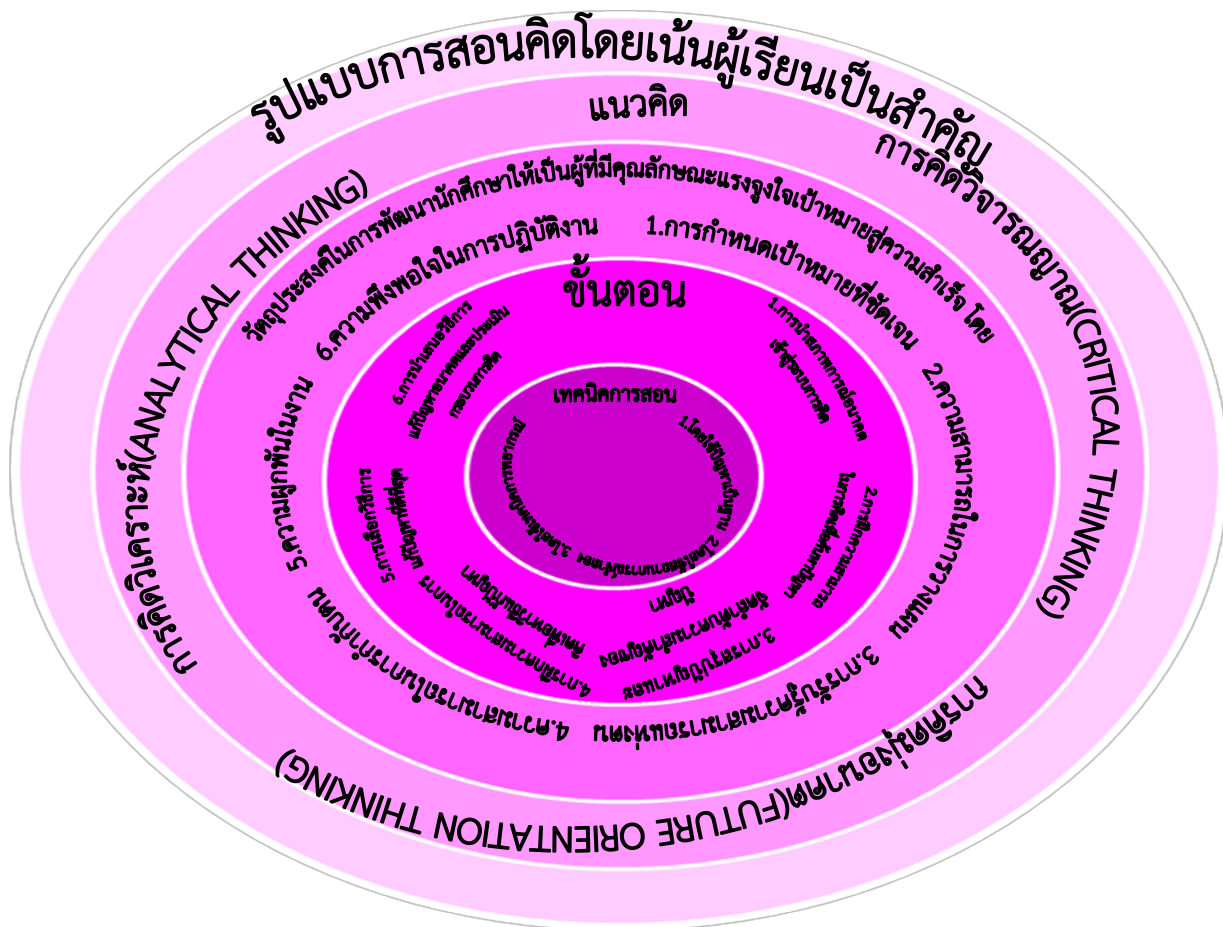
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคกลางตะวันออก ดังแสดงในตารางที่ 1

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการสอนคิดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จรายด้านและโดยรวมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภาคกลางตะวันออก (n=741 คน)

แรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ	จำนวนข้อ	M	SD	แปลผล
1. ด้านการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน	5	19.46	2.609	สูง
2. ด้านความสามารถในการวางแผน	5	19.25	2.622	สูง
3. ด้านการรับรู้ความสามารถของตน	5	20.68	2.586	สูงมาก
4. ด้านความสามารถในการกำกับตน	5	19.44	2.671	สูง
5. ด้านความผูกพันในงาน	5	20.51	2.854	สูงมาก
6. ด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	4	17.39	2.323	สูงมาก
รวม	29	116.74	12.247	สูงมาก

แผนภาพที่ 3 รูปแบบการสอนคิดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ

จากแผนภาพที่ 3 รูปแบบการสอนคิดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นรูปแบบที่พัฒนามาจากแนวคิดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการคิด 3 ลักษณะได้แก่ 1) การคิดวิเคราะห์ 2) การคิดวิจารณ์ และ 3) การคิดมุ่งอนาคต วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอนคิดเพื่อพัฒนาแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จของนักศึกษาตามคุณลักษณะทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน 2) ความสามารถในการวางแผน 3) การรับรู้ความสามารถแห่งตน 4) ความสามารถในการกำกับตนเอง 5) ความผูกพันในงาน และ

6) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งรูปแบบการสอนคิดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จประกอบด้วย 6 ขั้นตอนคือ 1) การนำสภาพการณ์อนาคตเข้าสู่ระบบการคิด 2) การฝึกความสามารถในการคิดเพื่อค้นหาปัญหา 3) การสรุปปัญหาและจัดลำดับความสำคัญของปัญหา 4) การฝึกความสามารถในการคิดเพื่อหาวิธีแก้ปัญหา 5) การเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด และ 6) การนำเสนอวิธีการแก้ปัญหาอนาคตและประเมินกระบวนการคิด โดยใช้เทคนิคการสอน 3 วิธี ได้แก่ 1) การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 2) การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง และ 3) การสอนโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์

ตอนที่ 3 ผลการประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบการสอนคิดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ

1. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี กลุ่มทดลอง ก่อน และหลัง ได้รับการใช้รูปแบบการสอนคิดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ และระยะติดตามผลเป็นรายคู่ดังแสดงผลในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังได้รับการใช้รูปแบบการสอนคิดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ และระยะติดตามผลเป็นรายคู่

ค่าเฉลี่ยรายคู่ในแต่ละระยะของการทดสอบ			ความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ย	Sig.
ก่อนการทดลอง (84.05)	-	หลังการทดลอง (124.89)	40.84	.000
ก่อนการทดลอง (84.05)	-	ระยะติดตามผล (123.89)	39.84	.000
หลังการทดลอง (124.89)	-	ระยะติดตามผล (123.89)	1.00	.931

ผลการวิเคราะห์ตารางที่ 2 พบว่าค่าเฉลี่ยแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จของกลุ่มทดลอง หลังที่ได้รับการใช้รูปแบบการสอนคิดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ และหลังการติดตามผลสูงกว่าก่อนได้รับการใช้รูปแบบการสอนคิดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนค่าเฉลี่ยหลังการทดลองกับหลังการติดตามผลมีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

2. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ โดยรวมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังได้รับการพัฒนาโดยใช้รูปแบบการสอนคิดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ และหลังการติดตามผลเป็นรายคู่ ดังแสดงผลในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จโดยรวมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังได้รับการพัฒนาโดยใช้รูปแบบการสอนคิดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ และหลังการติดตามผล เป็นรายคู่

ช่วงเวลาวัด	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		ผลต่าง		t	Sig.
	Mean	SD	Mean	SD	Mean	SE		
ก่อนการทดลอง	84.05	8.30	83.15	11.14	0.90	3.16	0.29	.777
หลังการทดลอง	124.89	8.41	77.65	11.42	47.25	3.23	14.65	.000
หลังการติดตามผล	123.89	9.43	79.85	10.49	44.05	3.20	13.76	.000

ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 3 พบว่า ค่าเฉลี่ยแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ โดยรวมของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ เทพสตรี กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนที่ได้รับการ พัฒนาโดยใช้รูปแบบการสอนคิดเพื่อเสริมสร้าง แรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จไม่แตกต่างกัน ส่วน หลังที่ได้รับการพัฒนาโดยใช้รูปแบบการสอนคิดเพื่อ เสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ และ ระยะติดตามผลกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่ม ควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

นักศึกษาแต่ละคนต่างมีแรงจูงใจเป้าหมาย ในชีวิต แรงจูงใจเป้าหมายจะให้นักศึกษามีความ ตั้งใจ กระตือรือร้น มุ่งมั่น ที่จะพัฒนาตนเองเพื่อให้ บรรลุเป้าหมายสูงสุด โดยไม่ย่อท้อต่อความ ยากลำบากทั้งหลายที่ต้องประสบ ขึ้นอยู่กับระดับ ของแรงจูงใจที่อยู่ในแต่ละบุคคล (Gilford and Gray, 1970: 12) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Judith (2002 : 562-573) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ เกี่ยวกับความสำเร็จทางการเรียนของนักศึกษาใน วิทยาลัยแล้ว พบว่าตัวแปรสำคัญในอันดับต้นๆ ได้แก่ แรงจูงใจของแต่ละบุคคลกับการตั้งเป้าหมาย ที่ชัดเจน ส่วนพื้นความรู้เดิมและ วิธีสอนของครูเป็น ปัจจัยอันดับรองลงมาสอดคล้องกับ Decker (2002 : 291) ที่กล่าวว่า แรงจูงใจเป้าหมาย (goal motivation) มีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของ บุคคลสูงมาก การที่นักศึกษามีแรงจูงใจเป้าหมายอยู่ ในระดับสูงมาก เนื่องมาจากคุณลักษณะด้านการคิด ดังที่ทิสนา แคมมณี (2550) กล่าวว่า การคิดเป็น กระบวนการทางปัญญาสำคัญของมนุษย์ที่ทำให้เกิด การกำหนดเป้าหมาย วางแผน วิเคราะห์ แก้ปัญหา ตัดสินใจ คาดคะเนผลที่จะเกิดขึ้น การ

คิดจึงสร้างแรงกระตุ้นให้บุคคลเกิดความกระตือรือร้น ที่จะกระทำตามสิ่งที่ได้คิดเอาไว้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ อย่างหนึ่งอย่างใดตามเป้าหมายที่ต้องการได้ (De Bono, 1991 : 33) ส่วนวัลนิภา ฉลากบาง (2548 : 88) อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการคิดกับการเกิด แรงจูงใจไว้ว่า การคิดเป็นกระบวนการทำงานของ สมองที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีเป้าหมายประการหนึ่ง ประการใด การคิดย่อมทำให้เกิดการวางแผนในการ ปฏิบัติรวมทั้งค้นหาวิธีที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจน พร้อมจะลงมือทำตามที่ได้วางแผนไว้ รวมถึงการหา แนวทางแก้ปัญหา ซึ่งอาจเกิดขึ้นระหว่างลงมือ กระทำ การค้นพบวิธีการและแนวทางต่างๆ จะ สร้างแรงผลักดันให้บุคคลพยายามทำในสิ่งที่คิดเอาไว้ ให้เป็นผลสำเร็จ การคิดที่มีคุณภาพย่อมทำให้บุคคล มีโอกาสบรรลุเป้าหมายความสำเร็จได้โดยง่าย

ข้อเสนอแนะ

ผู้สอนในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีเป้าหมาย ในการแก้ปัญหาและการพัฒนาแรงจูงใจเป้าหมายสู่ ความสำเร็จ สามารถเลือกรูปแบบการสอนคิดที่ พัฒนาขึ้น เป็นทางเลือกหนึ่ง ในการไปใช้เพื่อ เสริมสร้างแรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ และ สามารถนำรูปแบบการสอนคิดเพื่อเสริมสร้าง แรงจูงใจเป้าหมายสู่ความสำเร็จ ไปใช้ในรายวิชาอื่น ที่มีธรรมชาติของรายวิชาใกล้เคียงกับการสอนคิด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการสอน คิด ที่พัฒนาความสามารถด้านอื่น ๆ ของผู้เรียนโดย นำกระบวนการหรือขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการ สอนคิดนี้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและศึกษาผล ของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ทิตนา แคมมณี. (2550). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลนิภา ฉลากบาง. (2548). *การพัฒนาความสามารถในการรู้จักคิดแบบโยนิโสมนสิการและการบริโภคด้วยปัญญาของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมพร พรหมจรรย์. (2540). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2549). *ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Brandt, R. S. (1984). "Teaching of Thinking, for Thinking, about Thinking". *Educational Leadership*, 42, 3.
- De Bono, E. (1991). *Theaching Thinking*. London: Temple Smith.
- Ennis, R. H. (1985, October). "A Logical Basic for Measuring Critical Thinking Skill". *Educational Leadership*, 43, 45-48.
- Guilford, John S. and David E. Gray. (1970). *Motivation and Modern Management*. London: Harper & Row.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education* (3rd ed). New York: McGraw-Hill Book.
- Lambert, Deckers. (2002). *Motivation*. Ball State University.
- Locke, E.A. & Latham, Gary P. (1984). *Goal Setting a Motivational Technique the Works*. New Jersey: Prentice Hall.
- Locke, E.A. & Latham, Gary P. (1990). *A Theory of Goal Setting & Task Performance*. New Jersey: prentice Hall.
- Luthans, Fred. (1995). *Organizational Behavior*. Singapore: McGraw- Hill International.

